

2020.05.07.

Összeállította: Vokony Éva szakértő, Szűcs Viktória BDDSZ elnök

Szakmai ajánlás bölcsődéknek az intézményi ellátás újra indításához a koronavírus járvány idején

Tekintettel arra, hogy a járványidőszakban sokan igénybe szeretnék venni az ügyeletet, hamarosan elérkezhetünk ahhoz a pillanathoz, amikor több igény mutatkozik, mint a csoportonként befogadható max. 5 fő. Amennyiben a település fertőzöttségi adatai alacsonyak, illetve ha a fertőzésveszély alacsony, el kell gondolkodni az intézmények folyamatos újra indításának lehetőségén is. Előre tekintve, az alábbiakban foglaljuk össze szakmai javaslatunkat segítségként az intézmények újra indításához.

Kiindulva a bölcsődei rendkívüli szünet elrendelését biztosító 81/2020. (IV.1.) Kormányrendelet 6. § (4) bekezdéséből, amely szerint a veszélyhelyzet alatt: *„A bölcsődei ellátást végző intézmény, valamint az óvoda elhelyezkedése szerinti települési önkormányzat polgármestere - a fővárosban a fővárosi kerületi polgármester - (a továbbiakban együtt: polgármester) a bölcsődei és az óvodai ellátást végző intézmények esetében rendkívüli szünetet rendelhet el.”*

Álláspontunk szerint, ugyanezen jogszabályhely alapján a polgármester a rendkívüli szünet elrendeléséről szóló döntését - amennyiben azt a települési adatok is indokolják - vissza is vonhatja.

Az elmúlt időszakban (március közepe óta) számos tapasztalatot szereztünk, követendő jó gyakorlatot láthattunk az online nyitott felületeken a szülőkkel és a gyermekekkel történő kapcsolattartásra. Az énekek, mesék, mondókák, versek, bábjátékok, kreatív ötletek tárházát, otthoni napirendet, étlapokat sorakoztatták fel a kisgyermeknevelők, és a szakemberek. Sokan zárt csoportban tartják a kapcsolatot a gyermekekkel és családjukkal. Ezeknek a segítségnek nagyon örültek a szülők és a gyermekek is. Ahol ez jól működött ott az újra indulásnál is könnyebb helyzetben lesznek a szakemberek. Követendő (Budapest IV., X. XI. kerületei, Szombathely EBI, Pécs Napsugár Bölcsőde, stb.) a jó elképzelések.

I. Intézkedési terv készítése

Az újra-indulást célszerű átgondoltan és jól előkészítetten megtenni annak érdekében, hogy az intézmények visszanyitása során, minden tényezőt kalkulálva, az zökkenőmentes legyen, és hogy a későbbiek folyamán is megelőzzük a gyermekek, szülők, illetve a munkatársak COVID-19 fertőződését.

Fel kell készülni - bármilyen változás esetén - az újra-gondolásra, újra-tervezésre. Ezért fokozottan vegyék figyelembe a kormányzati és a járványügyi intézkedéseket, az EMMI tájékoztatóit, és a helyi jogszabályokat, rendeleteket, tájékoztatókat.

A tervezéshez ajánljuk az Európai Bizottság és az Európai Munkavédelmi Ügynökség (EU-OSHA) által készített COVID19: Visszatérés a munkahelyre c. útmutatót átgondolásra, adaptálásra. Az útmutató megtalálható a www.bddsz.hu-n itt: [COVID19: VISSZATÉRÉS A MUNKAHELYRE \(EU-OSHA\)](#)

Az intézkedési terv elkészítése során a következőket javasoljuk fontolóra venni az EU-OSHA útmutató alapján:

- Minden intézmény/szolgáltatás aktualizálja kockázatértékelési szabályzatát, a koronavírus fertőzés kitétség miatt. (A 61/1999 (XII.1.) EüM rendelet előírásai alapján).
- Mielőtt teljes mértékben újrakezdődne a munka, és az összes munkavállaló visszatérne a munkahelyre, alakítsák át a munkahely elrendezését és a munkaszervezést úgy, hogy csökkenjen a Covid19 terjedésének esélye. Vegyék fontolóra, hogy a visszanyitás szakaszos legyen, hogy végrehajthassák a megfelelő átalakításokat. Mindenképp értesítsék a munkavállalókat a változásokról, tájékoztassák őket az új eljárásokról, és szükség esetén biztosítsanak számukra képzést, mielőtt folytatnák a munkavégzést.
- Lépjenek kapcsolatba a foglalkozás-egészségügyi szolgálattal ill. a bölcsőde orvosával (ha van) és vitassák meg közösen a tervet.
- Fordítsanak különös figyelmet a magas kockázati csoportba tartozó munkavállalókra, és készüljenek fel a leginkább veszélyeztetett személyek védelmére. Idetartoznak az idősebb személyek és a krónikus betegségben szenvedők (többek között magas vérnyomással, tüdő- vagy szívproblémákkal, cukorbetegséggel küzdő, illetve rák- vagy más immunszuppresszióval járó kezelésben részesülő személyek), valamint a várandós munkavállalók. Emellett figyeljenek oda azokra a munkavállalókra, akiknek magas kockázati csoportba tartozó közeli családtagjaik vannak.
- Vegyék fontolóra azon munkavállalók támogatását, akik szorongástól vagy stressztől szenvedhetnek. Ez magában foglalhatja azt, hogy a vezetők gyakrabban érdeklődnek a munkavállalók helyzetéről, illetve a munkatársak közötti kapcsolattartás online/telefonos lehetőségének biztosítását.
- A munkavállalókat aggaszthatja a munkahelyi megfertőződés veszélye, és előfordulhat, hogy nem akarnak visszatérni. Fontos, hogy megértsük az aggályukat, valamint, hogy tájékoztassuk őket a meghozott intézkedésekről és a rendelkezésükre álló támogatásról.

Az újra nyitás során kiemelt figyelmet fordítsanak:

1. *Közegészségügyi előírások betartására, ezen belül fokozottan figyeljenek a személyi higiénével kapcsolatos előírásokra a gyermekek – felnőttek esetében.*
2. *A tárgyi eszközök tisztítására, takarításra, mosogatásra, mosásra vonatkozó előírások megvalósulására.*
3. *A dolgozók egészségvédelmére, biztonságára.*
4. *A védőeszközök használatára, illetve azok folyamatos biztosítására (maszk, kesztyű, szappan, kézfertőtlenítő).*
5. *A bejáratnál lehetőség szerint legyen fertőtlenítő lábtörlő – szőnyeg, stb.*
6. *Amennyiben megoldható, áldozzanak a COVID-19 szűrésekre.*
7. *Hozzanak külön intézkedéseket a veszélyeztetett, otthonról dolgozó munkatársak foglalkoztatására.*
8. *Külön legyenek figyelemmel a betegségeen átesett munkavállalókra.*
9. *Figyeljenek a gyermekek egészségi állapotára – szülői nyilatkozat, hőmérséklet ellenőrzése.*

10. Tünet esetén a tegyék meg a szükséges intézkedéseket (elkülönítés, szülő értesítése, fertőtlenítés, stb.),
11. A betegség lezajlása után készüljenek fel a gyermekek újra fogadására (szülői nyilatkozat, vítés esetekben negatív teszt, bölcsőde orvosi vizsgálat, védőnővel konzultáció, gyermekjóléti szolgálattal, stb.).
12. Az új intézkedésekről - mindig - tájékoztassák a munkatársakat és a szülőket (új gyermekellátási előírások, stb.).
13. Folyamatosan tájékozódjanak a változásokról, ehhez igazodóan a tegyék meg a szükséges változtatásokat.

II. Várható feladatok tervezése 2020. május elején a helyzet ismeretében

Az ellátás során a gyermekek, és dolgozók biztonsága a legfontosabb, a kockázati tényezők csökkentésére kell törekedni.

- **Bölcsődei beiratkozások** megtörténtek – online, vagy egyéb formában
A felvett gyermekek értesítése.
 - **Nyári zárás** előre hozása. Felújítási, karbantartási munkák elvégzése.
 - **Várható nyitás** előre vetítése: várhatóan pl. július eleje, nyáron nincs szünet folyamatos működés tervezése. (Bp. IV. ker. XIII. Ker., XI. ker., stb.)
 - **A gyermekek visszaszoktatása** – szülő nélkül fokozatos beszoktatással, az eltelt idő függvényében, és a gyermekek igényeihez igazodva.
 - **Gyermeknap** – ez is csak online formában képzelhető el. Régi gyermeknapok anyagából kisfilm készítése (énekek, mondókák, bábos mesék, versek, játékos meglepetések).
 - **Bölcsőde kóstolmány** - film készítése az intézmény bemutatása
(*Jó gyakorlat: a zalaegerszegi Bölcsődék, főleg az Úrhajós utcai, Pécs Napsugár Bölcsőde stb.*)
 - Amennyiben a veszélyhelyzet fennáll, de a bölcsődei ügyelet/újra-nyitás miatt gondot jelent a munkatársak gyermekeinek felügyelete, **munkahelyi gyermekfelügyelet** szervezésére is van lehetőségük.
 - **Családlátogatás** – kérdőív, interjú, online, stb.
 - **Beszoktatás** – szeptembertől az új gyermekeket esetében csak fokozatos beszoktatás – járványhelyzet fennállása esetén - szülő nélkül. Ehhez tájékoztató film, írott anyag készítése (ideje, menete, szülő feladata, stb.) A beszoktatásról a szülők folyamatos tájékoztatása – képek, kis videók arról, hogy hogyan viselkedik a gyermekük.
([Adaptáció – módszertani levél.](#))
- Forrás:
http://www.magyarbolcsodek.hu/oktatasi_lehetosegek/szakirodalom/modszertani_levelek#B%C3%B6lcs%C5%91dei%20adapt%C3%A1ci%C3%B3.
- **Szülői értekezletek** – online megtartása (előkészítése, kérdések bekérése, stb.)
 - **Nyílt délutánok közösen a szülőkkel** – pl. ünnepvárás, stb. – ezeket is lehetőleg online módon javasoljuk megvalósítani.

Nem győzzük hangsúlyozni, hogy mennyire fontos:

- **a dolgozók, szülők folyamatos tájékoztatása** a kialakult módszerekkel (konferenciabeszélgetés, honlap, e-mail, telefon, stb.),
- **folyamatosan a szükséges változtatások** megvalósítása az eltelt időszak tapasztalatai alapján.
- Felhívjuk a figyelmet, hogy a járványhelyzet alatt hosszabb ideig nem használt épületekben a LEGIONELLA FERTŐZÉS KOCKÁZATA fennállhat. [A teendők miatt látogassanak el az NNK oldalára.](#)

Talán csak egyelőre ennyire tudunk tervezni. Az idő múlásával egyre több közös tapasztalatot szerzünk a helyzet kezelésére.

Jelen összeállítást, jogszabály módosulás vagy további információ, illetve szükség esetén aktualizáljuk!

Vigyázzanak a gyerekekre, egymásra, és magukra!

Várjuk a kérdéseket a témával kapcsolatosan, az együtt gondolkodáshoz.

A területünket érintő témával kapcsolatos jogszabályok

- 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet kihirdetéséről
- 41/2020.(III. 11.) Korm. rendelet az élet-, és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve követelményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről
- 45/2020.(III. 14.) Korm. rendelet az élet-, és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve követelményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről (II.)
- 81/2020.(IV. 01.) Korm. rendelet az egészség és élet megóvása, valamint a nemzetgazdaság helyreállítása érdekében elrendelt veszélyhelyzettel kapcsolatos rendkívüli intézkedésekről.
- 88/2020. (IV. 5.) Korm. rendelet a veszélyhelyzet során teendő, egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokkal kapcsolatos intézkedésekről, valamint a szociális szolgáltatásoknak a veszélyhelyzet során elrendelt működési rendjéről
- 152/2020. (IV. 27.) Korm. rendelete a veszélyhelyzet során a gyermekek napközbeni felügyeletével kapcsolatos intézkedésekről